

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22265/2024
13.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД сви из ..., чији је пуномоћник Слободан Сврзић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Високи савет судства – Основни суд у Смедереву, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Пожаревцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1970/22 од 30.06.2022. године, у седници одржаној дана 13.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужилаца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1970/22 од 30.06.2022. године у делу првог и другог става изреке, тако што се обавезује тужена да им исплати износ од још 254.250,00 динара са затезном каматом од 27.09.2015. године до исплате и да им на име трошкова поступка исплати износ од још 429.872,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

У преосталом делу ревизија тужилаца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1970/22 од 30.06.2022. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1970/22 од 30.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П 1733/20 од 03.12.2020. године у првом ставу изреке тако што је обавезана тужена да исплати тужиоцима износ од 427.500,00 динара са законском затезном каматом од 27.09.2015. године до исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, док је захтев тужилаца за исплату законске затезне камате на досуђени износ за период од 26.06.2015. године до 26.09.2015. године и за исплату износа од још 681.750,00 динара са законском затезном каматом од 26.06.2015. године до исплате одбијен. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П 1733/20 од 03.12.2020. године у преосталом делу првог става изреке тако што је обавезана тужена да накнади тужиоцима трошкове парничног поступка у износу од 127.750,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, док је захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка у износу од још 268.867,00 динара одбијен као неоснован.

Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да на име трошкова другостепеног поступка исплате туженој износ од 11.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је одбијен тужбени захтев, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужилаца делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из става 2. наведеног члана, које су чланом 407. став 1. тачка 2. ЗПП предвиђене као разлози за овај ванредни правни лек, нити се наводи конкретна процесна одредба коју другостепени суд није применио или је применио погрешно, и тако учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. наведеног Закона која је утицала или могла утицати на одлуку о жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, против тужилаца је вођен кривични поступак по оптужном предлогу од 18.02.2011. године којим им је било стављено на терет кривично дело фалсификовања службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, а тужиоцу АА и из става 2. тог члана. Правноснажном пресудом Основног суда у Смедереву К 288/11 од 23.02.2015. године сви тужиоци су ослобођени оптужбе и одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџета суда. Тужиоци су 26.06.2015. године поднели захтев за досуђење трошкова кривичног поступка у укупном износу од 1.109.250,00 динара. О овом захтеву кривични суд није одлучио у законом прописаном року.

Тужбом поднетом на основу члана 265. став 6. Законика о кривичном поступку тужиоци су тражили од тужене исплату њиховог новчаног потраживања на име трошкова кривичног поступка.

Другостепени суд је, прихватајући чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, побијаном пресудом делимично преиначио првостепену пресуду – одбио тужбени захтев за износ од 681.750,00 динара са затезном каматом од 26.06.2015. године и за затезну камату на досуђени износ од 26.06.2015. године до 27.09.2015. године.

По оцени Врховног суда, основани су наводи тужилаца да је о висини њиховог новчаног потраживања одкучено погрешном применом материјалног права.

Одредбом члана 261. став 2. тачка 7. Законика о кривичном поступку прописано је да трошкови кривичног поступка обухватају и награду и нужне издатке браниоца. Према одредби члана 265. тог Законика, кад се окривљени ослободи од оптужбе изрећи ће се у решењу, односно пресуди, да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачке 1-6 Законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца падају на терет буџетских средстава (став 1), а ако захтев за накнаду нужних издатака и награде из става 1. тог члана не буде усвојен или суд о њему не донесе одлуку у року

од три месеца од дана подношења захтева, окривљени и бранилац имају право да потраживање остварују у парничном поступку против Републике Србије (став 6).

Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), важећом у време када су тужиоци у кривичном поступку поднели захтев за накнаду трошкова тог поступка, одређен је начин вредновања, обрачунавања и плаћања награде за адвокатске услуге и накнаду трошкова за рад адвоката или адвокатског ортачког друштва (члан 1) и прописано да се висина награде за рад адвоката одређује тарифом којом је утврђен број поена за поједине радње адвоката (члан 4. став 1) и одређена вредност 1 поена од 30,00 динара (члан 15).

Тарифом је прописано: да у кривичном поступку адвокату припада награда у зависности од висине запређене казне за кривично дело (тарифни број 1); да за сваку одржану процесну радњу којој је присуствовао адвокату припада награда из тарифног броја 1, а за сваку неодржану процесну радњу којој је присуствовао адвокату припада 50% награде из тарифног броја 1, као и награда у износу од 50 поена за присуство и приступ процесним радњама за сваки започети сат, рачунајући од времена када је процесна радња била заказана, те да се под процесном радњом у смислу тарифних бројева 2, 7 и 8 подразумева свака радња полиције, тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник (тарифни број 2, став 1-3); да за сваки одржани главни претрес или седницу већа којима је присуствовао адвокату припада награда из тарифног броја 1, а за сваки неодржани главни претрес или седницу већа на коју је приступио адвокату припада 50% награде из тарифног броја 1, као и награда у износу од 50 поена за сваки започети сат, рачунајући од времена када је почетак главног претреса или седнице већа био заказан (тарифни број 3); да адвокату припада награда из тарифног броја 1 за састављање таксативно набројаних поднесака, као и 50% награде из тарифног броја 1 за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку (тарифни број 4); да када адвокат брани више окривљених, награда му се по том основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другог и сваког наредног окривљеног, а у том случају увећани износ награде обрачунава се у односу на сваку процесну радњу понаособ тако што се награда за одбрану једног окривљеног увећава процентом који одговара броју окривљених које адвокат брани у тренутку када се процесна радња предузима (тарифни број 7).

Следствено изложеном, по налажењу ревизијског суда, тужиоци имају право на накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 681.750,00 динара. У тај износ урачуната је награда њиховог браниоца за присуство саслушању сваког од окривљених – тужилаца у истражном поступку, у укупном износу од 360.000,00 динара (тарифни број 2. став 1-3 у вези тарифног броја 1 и тарифног броја 7), за присуство на два одржана главна претреса (05.09.2014. године и 23.02.2015. године) у укупном износу од 144.000,00 динара и два неодржана главна претреса (23.05.2014. године и 18.11.2014. године) у укупном износу од 76.500,00 динара (тарифни број 3 у вези тарифног броја 1 и тарифног броја 7); састав образложеног поднеска од 18.02.2014. године у износу од 67.500,00 динара (тарифни број 4. став 1. алинеја 11. у вези тарифног броја 1) и једног необразложеног поднеска (трошковника) од 26.06.2015. године у износу од 33.750,00 динара (тарифни број 4. став 2. у вези тарифног броја 1).

На досуђено новчано потраживање тужиоци имају право на затезну камату из члана 277. став 1. Закона о облигационим односима, која им је правилно досуђена од истека рока од три месеца у којем је кривични суд био дужан одлучити о њиховом

захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, сагласно члану 324. став 1. тог Закона.

Тужиоцу немају право на накнаду трошкова кривичног поступка у висини награде њиховог браниоца за главне претресе од 10.03.2014. године и 16.01.2015. године, јер на те главне претресе њихов бранилац није приступио, као ни право за награду за разгледање списка јер таква радња према стању кривичних списка није предузета.

Делимично преиначење одлуке о главној ствари утицало је и на преиначење одлуке о трошковима поступка. Тужиоци имају право на накнаду трошкова парничног поступка за састав тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 27.000,00 динара и ревизије у износу од 65.700,00 динара; заступање на пет одржаних рочишта у износу од по 31.500,00 динара и једном неодржаном рочишту у износу од 18.000,00 динара; предујам за вештачење у износу од 7.800,00 динара и судске таксе за тужбу и првостепену пресуду у износу од по 36.117,50 динара, ревизију у износу од 72.235,00 динара и одлуку о ревизији у износу од 108.352,50 динара, сагласно члановима 153. став 2. и 154. ЗПП.

Међутим, делимично преиначење побијане пресуде није утицало на одлуку о трошковима поступка по жалби, јер је тужена и након извршеног преиначења делимично успела у другостепеном поступку.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом, а на основу члана 414. став 1. истог Закона као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић